

NÁDOROVÁ BOLEŠŤ

Informácie pre pacienta,
príbuzných pacienta

Oddelenie klinickej a radiačnej onkológie

FNsP Žilina

Nádorová bolesť

Je najčastejším príznakom sprevádzajúcim onkologické ochorenia. Výskyt bolesti je závislý od typu nádoru, jeho umiestnenia a pokročilosti ochorenia.

Pacienti s nádorovou bolesťou majú mnohé príčiny bolesti vo vzťahu k samotnému ochoreniu, jeho štádiu a liečbe, ale aj úplne nezávislé na ňom.

Bolesť môže byť vyvolaná:

- ⦿ nádorom,
- ⦿ diagnostikou a protinádorovou liečbou,
- ⦿ bez priamej súvislosti s nádorovým ochorením.

Delenie bolesti:

- ⦿ **Nociceptorová somatická** - bolesť vyvolaná dráždením nervových zakončení pri miestnom tkanivovom poškodení, je dobre lokalizovaná.
- ⦿ **Nociceptorová viscerálna** - bolesť vyvolaná dráždením receptorov v orgánoch dutiny brušnej a malej panvy, nepresne lokalizovaná.
- ⦿ **Neuropatická** - bolesť v dôsledku poškodenia periférneho alebo centrálného nervového systému, bolesť bez poškodenia tkaniva.
- ⦿ **Zmiešaná** - bolesť s vlastnosťami nociceptorovej i neuropatickej bolesti.

Rozoznávame tri základné typy nádorovej bolesti:

- ⦿ **Akútna nádorová bolesť** - vyznačuje sa prudkým začiatkom a spravidla krátkym trvaním. Vzniká na základe poškodenia tkaniva chorobou alebo mechanicky. Sprievodnými príznakmi sú: zrýchlený pulz, dýchanie,..
- ⦿ **Chronická nádorová bolesť** - trvá dlhšie ako tri mesiace. Bolesť už nie je sprievodným javom, symptómom ochorenia, ale stáva sa chorobou.
- ⦿ **Bolesť v terminálnom stave** - je najťažšie riešiteľná. Všetky diagnostické a terapeutické postupy majú smerovať k zabezpečeniu komfortu pacienta. Princípom nie je predlžovať život v chorobe, ale čas, ktorý zostáva, urobiť príjemným a zmysluplným.

Ako hodnotiť bolesť?

Hodnotenie bolesti PQRST:

- ⦿ P - pain - lokalizácia bolesti (Kde Vás bolí?)
- ⦿ Q - quality kvalita bolesti (Aká je to bolesť?)
- ⦿ R - radiation - vyžarovanie bolesti (Šíri sa niekde?)
- ⦿ S - severity - intenzita bolesti (Aká silná je bolesť?)
- ⦿ T - time - časové trvanie (Je bolesť stála alebo sa mení?)

Provokujúce faktory: Čo bolesť zhoršuje?

Úľavové faktory: Čo bolesť zmierňuje?

Hodnotenie bolesti STOP:

- ⦿ S - sila - (Aká je silná bolesť?)
- ⦿ T - trvanie - (Od kedy a dokedy trvala?)
- ⦿ O - oblasť- (Kde ste pocítovali bolesť, kam vyžarovala?)
- okolnosti (Čo ste práve robili, keď bolesť začala?)
- ⦿ P - pomáha - (Čo Vám pomohlo zvládnuť bolesť?)
- provokuje (Čo Vám bolesť zhoršuje?)

Mapa bolesti

Inštrukcia: zaznačte miesto bolesti:

